

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets oppgaver og rolle

Hva er kontrollutvalgets oppdrag?

Hva er en kommune?

Kontrollutvalgets rolle

Hva er en kommune?

Kommuneloven § 1-1:

- Formålet med loven er å fremme det kommunale **selvstyret** og legge nødvendige **rammer** for det
- Loven skal legge til rette for:
  - det lokale folkestyret og et sterkt og representativt **lokaldemokrati** med aktiv **innbyggerdeltakelse**
  - at kommuner kan yte **tjenester** og drive **samfunnsutvikling** til beste for innbyggerne
  - kommunenes utøvelse av offentlig **myndighet**
- Loven skal bidra til at kommuner er **effektive, tillitsskapende** og **bærekraftige**

➤ Pengene er **middelet** – ikke målet!

Kommunen – vår viktigste velferdsprodusent – fra vugge til grav

- Helse og omsorg
- NAV
- Oppvekst
- Kultur
- Ungdomsarbeid
- Barnevern
- Arealplanlegging
- Byggesaker
- Kommunale veier
- Vann og avløp
- ++

Kommunane skal sikre at innbyggjarane får dei tenestene dei har krav på, og at ressursane blir forvalta på ein effektiv måte i samsvar med føresetnadene til kommunestyra.

Kontrollutvalsboka (KDD, 2022)

«Kontrollutvalget er et utvalg der politikere virkelig kan ivareta sin rolle som **ombud** for borgerne, velgerne og skattebetalerne.»

«Kontrollperspektivet skal legge føringer for debatten i kontrollutvalget, og skal gi utvalget gjennomslagskraft **på tvers av** partipolitiske skillelinjer.»

«... for den politiker som er trygg på seg selv og utvalgets funksjon, må kontrollutvalget være en flott **politisk plattform.**»

Kontrollutvalget er ikke et politisk hvilehjem

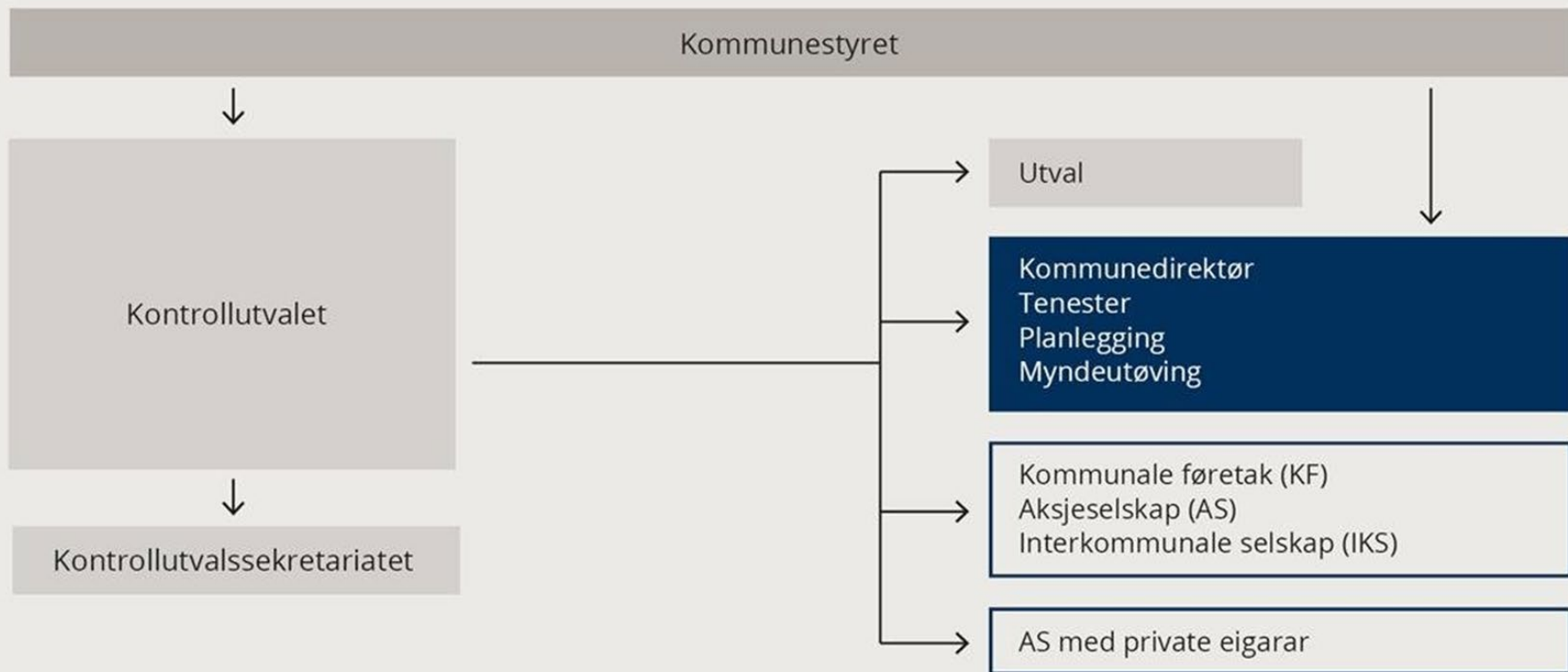

Fredrikstad Blad, 16. november 2019

- REFLEKSJON:
Hvorfor peker skribenten på dette?

Kontrollutvalgets plass i styringssystemet

Kontrollutvalgets rolle – noen grunnstener

- Kommunestyret er kontrollutvalgets oppdragsgiver – og samhandlingspartner
- Kontrollutvalget har ingen beslutningsmyndighet
- Utvalget har full innsynsrett
- Kontrollutvalget er ikke et klageorgan
- Utvalget kan gjøre det som det mener er nødvendig for å ivareta kontrollfunksjonen
- Kontrollutvalget er ikke en domstol, men skal bidra til læring og forbedring

Påstand i lokalavisa

Meninger

Politikerlønna i Melhus: Kontrollutvalget kan ikke overstyre kommunestyret

Kontrollutvalget kan ikke endre politiske vedtak, så størrelsen på godtgjørelsen til folkevalgte ligger til kommunestyret å bestemme.

Trønderbladet 29.august 2023

Politikerne i en kommune vil fremdeles bevilge seg selv landets høyeste godtgjørelser og kan dessuten møte når det passer dem (men kulturbygg har den ikke råd til). Og er kommunestyret habile til å fastsette egne godtgjørelser og fraværsregler for når det skal gjøres trekk i godtgjøringen?

➤ REFLEKSJON:

- Hvilken rolle har kontrollutvalget i å kontrollere politikerne?
- Hvem kontrollerer at reglementet blir fulgt og hvordan?

Feilaktig saksbehandling er klaget inn til kontrollutvalget i en kommune

Påstand i lokalavisa:

Fra et medlem i Plan- og miljøutvalget, kom det fram at utvalgsmedlemmene ble feilinformert, og at dette var årsaken til et enstemmig avslag i en fradelingssak i kommunen. Samme feilaktige informasjon ble bekreftet av ordføreren i et intervju med lokalavisa.

Saken gjaldt en søknad om fradeling av en boligtomt på to mål fra en boligtomt på totalt 9,2 mål. Søknaden ble utarbeidet av leverandøren av HC-boligen, på vegne av en handicapet person som ønsket å bygge en HC-bolig på ett plan.

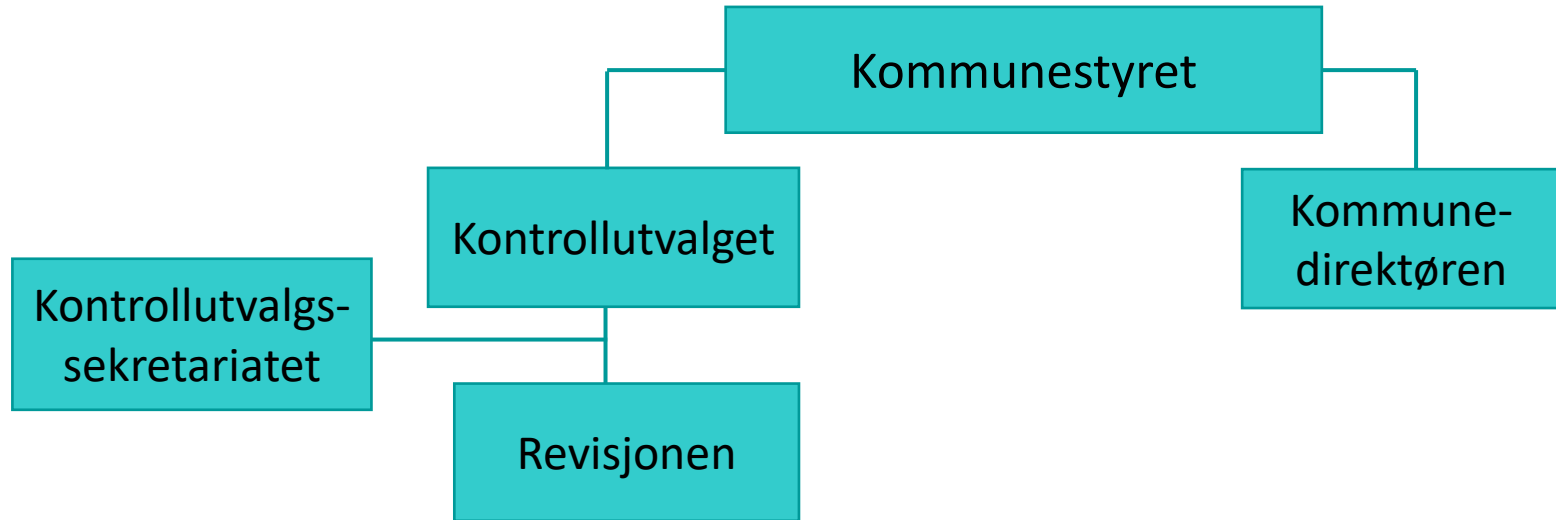
Under klagebehandling i Plan- og miljøutvalget ble medlemmene informert om at tiltakshaver skulle bygge 5-6 boliger. Dermed ble det et enstemmig avslag. Man kan nesten mistenke at utvalgsmedlemmene bare hørte på muntlig informasjon, og at de ikke hadde lest dokumentene i saken.

Den feilaktige saksbehandlingen ble klaget inn til kontrollutvalget i kommunen.

➤ **Refleksjonsoppgave** - Hva bør kontrollutvalget gjøre?

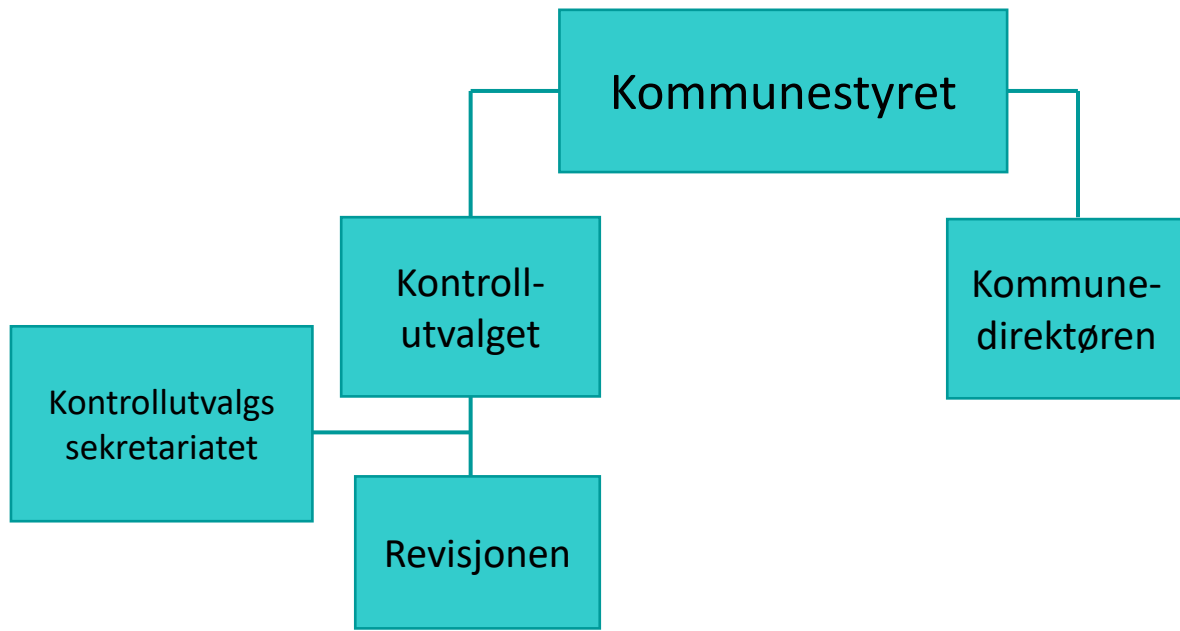

Aktørene i egenkontrollen

«Kontrollkamaratene»

Revisjonen

Leverer revisjonsarbeid på oppdrag fra kontrollutvalget:

- Regnskapsrevisjon

- Forvaltningsrevisjon i kommunen

- Forvaltningsrevisjon i kommunens selskaper

- Eierskapskontroll

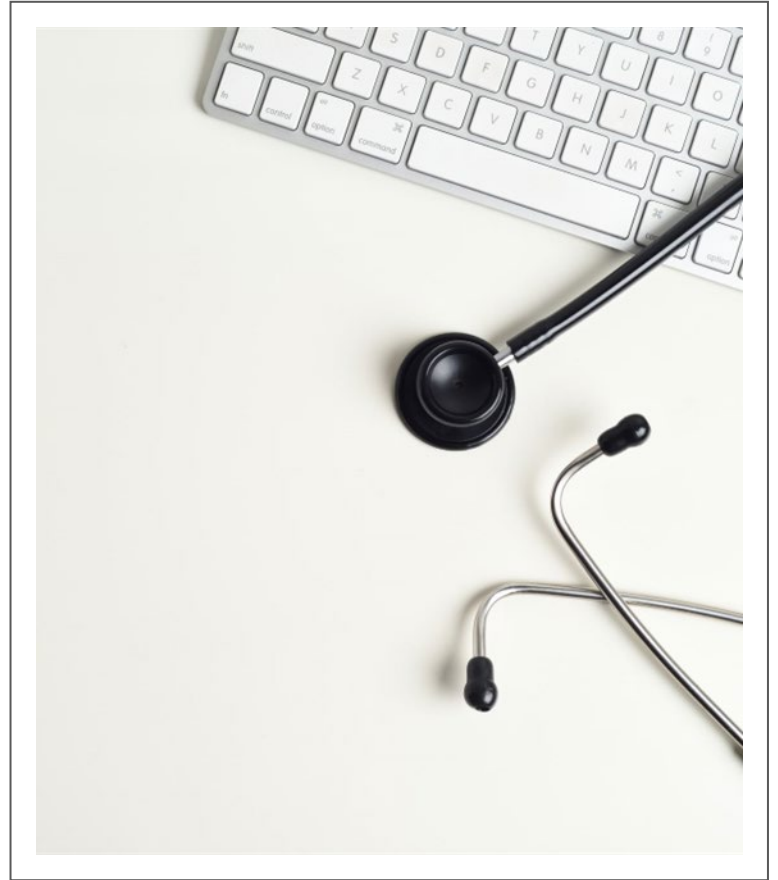
- Andre undersøkelser

For eksempler på forvaltningsrevisjon fra egen og andres kommuner:

www.forvaltningsrevisjon.no

Hvordan jobber vi?

Et lite overblikk

Oppgavene

- Må–oppgaver og kan-oppgaver
  - Må-sakene er lovbestemte aktiviteter som er lik for alle kommuner
  - Kan-oppgavene er de som dere ønsker å sjekke ut for å vurdere risiko. De oppgavene er opp til dere!
- Uplanlagte kan skje – gjerne når det er minst ventet.
  - Vær beredt
- Årsplan viser planlagte aktiviteter
  - Her legger vi også inn kan-oppgaver som kan planlegges.

Vi skal øve :

- fast opplæringspost i hvert møte
- regional samling i Konsek (dagsmøte), uke 3 i 2024
- tilbud om kurs/konferanser

Saker kontrollutvalget

Aktiviteter/saker	18. feb	25. mar	6. mai	3. jun	9. sep	7. okt	11. nov	9. des
Påse betryggende revidering m.m.:								
a) Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning			X					
b) Etterlevelseskontroll				X				
c) Årsoppgjørsbrev fra revisor					X			
d) Revisjonsstrategi								X
e) Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring								X
Årsmelding for kontrollutvalget	X							
Budsjett for kontrollutvalget					X			
Budsjettkontroll					X			
Bestilling – forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll					X			
Prosjektplan – forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll						X		
Rapport – forvaltningsrevisjon/ eierskapskontroll				X				
Års- og møteplan								X
Virksomhetsbesøk		X				X		

Andre aktuelle datoer:

2.-3. feb.: NKRFs kontrollutvalgskonferanse

8.-9. juni: FKTs fagkonferanse for kontrollutvalg

1. nov: KONSEK Trøndelags samling for kontrollutvalg

Folkevalgt - rettigheter og plikter

Kontrollutvalgets reglement angir deres arbeidsområde

Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste

Digitale møtepapirer

Møteplikt

Kommunenes etiske retningslinjer

Taushetsplikt

Habilitet

Peter Frølich (H), leder av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite:

*«Komiteen skal **ikke** være et politisk sirkus. Jeg tror folk er møkk lei av det. Saker som dette må løses med **grundighet** og **ryddighet**.
Innestemme.»*

Aftenpostens A-magasin, 30. juni 2023

- Refleksjonsoppgave
Hvorfor sier han dette, og er det sammenlignbart med arbeidet i kontrollutvalget?

